

Pedikuloos – täitõbi

Väga oluline, et lapsevanem kohe edastab info klassijuhatajale või kooli tervishoiutöötajale. Haigusest teatamist ei tohiks karta – kõik tervisekontrollid on individuaalsed, peatäidesse tuleks suhtuda kui tavalisse nakkushaigusesse, mis ohustab igaüht.

Keda täitõbi ohustab?

Arvamused, et täid tekivad mustusest, on ekslikud. Täinakkus võib tekkida ka piinlikku puhtust armastaval inimesel. Nakkuse võib saada igaüks, sõltumata soost, vanusest ja sotsiaalsest kuuluvusest. Ekslik on ka arvamus, et täid hüppavad, lendavad või et täised levitavad koduloomad – koerad, kassid. Peatäidega nakatumine toimub enamasti otseselt pea-pea kontaktil täitõve haigega.

Sagedamini esineb täitõbe 3-11 aastastel lastel, kes nakatuvad otseses kokkupuutes teiste laste peadega või kammide, patsikumide ning mütside vahendusel.

Millal täitõbe kahtlustada?

Esmaseks kaebuseks võib olla kukla- ja kõrvataguste nahapiirkonna sügelemine. Verest toituv peatäi eritab haava sisse vere hüübimist takistavat sülgel, mis põhjustabki peanaha ebameeldivat sügelust. Lükates juuksed lahku ja vaadates juukseid peanaha lähedal, on näha juuste küljes valkjaid tinge, tavaliselt just kõrvade taga ja kaelal. Peatäidest võib olla tingitud ka lümfisõlmede suurenemine kaelal ja kõrvade taga.

Peatäised maailmas üha rohkem

Viimastel aastatel on täheldatud, et kogu maailmas peatäide esinemissagedus suureneb, ulatudes juba sadade miljoniteni. Peatäide esinemissageduse suurenemise üheks põhjuseks peetakse globaalset kliima soojenemist. Soojapoolsed ja lumevaesed talved ning rohked vihmased ilmad sunnivad lapsi rohkem aega toas veetma, väljas mängitakse üha vähem ja seega on täide levikuks loodud soodsad tingimused.

Teiseks oluliseks põhjuseks, miks peatäidega nakatumiste arv suureneb on asjaolu, et täid kohanevad ravimitega ja ei hukku enam

Haigusest teatamist ei tohiks karta, peatäidesse tuleks suhtuda kui tavalisse nakkushaigusesse, mis ohustab igaüht.

Praktilisi nõuandeid

- Kammimine omab täitõve diagnoosimisel olulist tähtsust, sest visuaalne kontroll ei ole piisavalt usaldusväärne.
- Peanaha sügelus tekib sageli alles nädalaid peale peatäidega nakatumist, mistõttu võib täinakkus jääda pikka aega avastamata. Seetõttu on oluline regulaarselt kontrollida oma pereliikmeid.
- Ravige kõiki nakatunuid samaaegselt.
- Ehkki tavaliselt levivad peatäid otseselt pea-pea kontaktil täitõve haigega, tuleks taasnakatumise vältimiseks pesta pesumasina (veetemperatuur vähemalt 60°C) haigega kontaktis olnud riidesemed – mütsid, sallid, kraega riided, voodipesu jne.
- Masinpesuks mitte sobivaid esemeid peaks hoidma vähemalt 2 nädalat suletud kilekotis või viima keemilisse puhastusse.
- Juukseharju, kamme ja patsikume tuleks samuti töödelda kõrgel temperatuuril või siis lihtsalt ära visata.
- Nakkuse piiramise seisukohast on väga oluline teavitada sellest ka lasteaeda ja kooli, et kontrollida teisi lapsi, leida kontaktid ja piirata nakatumist.